პრეისტორიული მიგრაციები

სამხრეთ საქართველოში(Y - ქრომოსომული ანალიზი)

მალხაზ კაციტაძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებისა და საინჟინრო ფაკულტეტზე ეკოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

სიცოცხლის შემსწავლელი მეცნიერებათა სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

დავით თარხნიშვილი, პროფესორი, დოქტორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

სარჩევი

აბრევიატურები და შემოკლებები.....**Error! Bookmark not defined.**

აბსტრაქტი.....**Error! Bookmark not defined.**

შესავალი..... 5

კვლევის მიზანი და ამოცანები..... 7

თავი 1..... 8

ლიტერატურის მიმოხილვა 8

თავი 2..... 13

2. კვლევის მეთოდები 13

2.1. STR- მოკლე ტანდემური განმეორებები 13

2.2. პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქცია..... 14

თავი 3..... 16

3. შედეგები..... 16

თავი 4..... 24

4. დასკვნა..... 24

ბიბლიოგრაფია.....**Error! Bookmark not defined.**6

მადლობა 30

დანართი.....31

აბრევიატურები და შემოკლებები

დნმ - დეზოქსირიბონუკლეინის მჟავა

STR- მოკლე ტანდემური განმეორებები - მიკროსატელიტური ლოკუსები

PCR- პოლიმერაზული ჯაჭვური რეაქცია

mtDNA- მიტოქონდრიული დნმ

atDNA- აუტოსომური დნმ

YDNA- Y ქრომოსომული დნმ

აბსტრაქტი

სამაგისტრო კვლევის ფარგლებში ჩატარებულია მოლეკულურ - გენეტიკური კვლევები 23 მიკროსატელიტური ლოკუსის გამოყენებით PowerPlex Y23(Corporation, n.d.) 3 პოპულაციაზე, 77 მამაკაცის სინჯი(ადიგენის და ასპინძის რაიონის მესხები და ჯავახეთში ჩამოსახლებული სომხები). დადგენილია მათი YDNA ჰაპლოჯგუფები. ჩემი კვლევის მიზანს წარმოადგენდა გამერკვია, თუ რამდენადაა სამხრეთ საქართველოს მოსახლეობში გავრცელებული R1b ჰაპლოჯგუფი, რომელსაც უკავშირებენ ინდოევროპელების შემოსვლას კავკასიაში; ასევე დამედგინა, თუ რა კავშირია სამცხე-ჯავახეთის და საქართველოს სხვა კუთხეებში მცხოვრები მოსახლეობის ძირითად Y ჰაპლოჯგუფების(G2, J2, J1, R1b) ჰაპლოტიპებს შორის.

R1b ჰაპლოჯგუფი აღმოჩენილია ასპინძის რაიონის მესხებში და ჯავახეთის სომხებში(31% - 35%). პროგრამა Network-მა აჩვენა 3 განცალკევებული კლადა: მესხების, სომხების და აჭარლების. სავარაუდოთ მათი დიფერენცირება ინდოევროპელების კავკასიაში შემოსვლის(Suny 1994) პერიოდში, ბრინჯაოს ხანის ეპოქაში უნდა მომხდარიყო.

J1 ჰაპლოჯგუფს ადიგენის რაიონის მოსახლეობის 66%-ში ვხვდებით. პროგრამა Network-ის გამოყენებით იკვეთება მესხური და არამესხური კლადები.

J2 და G2 ჰაპლოჯგუფებში გამოიკვეთა მესხურ - სომხური კლადა. ასევე J2 ჰაპლოჯგუფში ვხვდებით განცალკევებით მდგომ თუშურ კლადას.

ერთი და იგივე ჰაპლოჯგუფი ჰაპლოტიპები, გამონაკლისი შემთხვევების გარდა, მჭიდროდ არიან დაკავშირებული ერთმანეთთან, რაც მიუთითებს პრეისტორიული ხალხების ახლო ურთიერთობებზე და ეთნოსების ჩამოყალიბების მრავალფეროვნებაზე.